

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

IX legislatura
Cinquè període

Sèrie E - Número 7
1 d'octubre de 2012

Ple de l'experiència

Presidència de la M. H. Sra. Núria de Gispert i Català

Sessió amb motiu de la commemoració del
Dia Internacional de la Gent Gran

SUMARI

Ponència

Promoure la qualitat de vida de la gent gran p. 3

Ponència

Incrementar la participació activa de la gent gran i la promoció de les relacions intergeneracionals p. 4

Ponència

Afectacions de la crisi sobre les persones grans de Catalunya p. 5

Intervencions

dels grups parlamentaris p. 6

Intervenció

del conseller de Benestar Social i Família p. 11

Cloenda

de l'acte a càrrec de la presidenta del Parlament p. 12

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

Imprès al Parlament · DL: B-25.336-2004 · www.parlament.cat

La sessió s'obre a les dotze i sis minuts del matí. Presideix la presidenta del Parlament, acompanyada del conseller de Benestar Social i Família i Francesc Bragulat i Bosom, pel G. P. de Convergència i Unió; Núria Segú Ferré, pel G. P. Socialistes; Sonia Esplugas González, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Laura Massana Mas, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Pere Bosch Cuenca, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

ORDRE DE L'ACTE

1. Intervenció de la presidenta del Parlament.
2. Intervenció dels ponents.
3. Intervenció dels grups parlamentaris.
4. Intervenció del conseller de Benestar Social i Família.
5. Intervenció i cloenda de l'acte a càrrec de la presidenta del Parlament.

La presidenta

Comença la sessió plenària.

En primer lloc, permeti'm que els doni la benvinguda a totes i a tots al Parlament de Catalunya, que és la casa de tots. No sé si l'any passat els vaig explicar una mica on es trobaven. Segur que molts m'ho han sentit perquè intento, quan tinc una audiència tan important i tan gran com la d'avui, explicar on som. Ens trobem en la casa de la paraula, que és realment una sorpresa quan saps quina va ser la història d'aquesta casa.

Fa tres-cents anys, aquí hi havia un polvorí, una ciutatadella, d'aquí ve el nom del parc de la Ciutatadella, on Felip V, després de la Guerra de Successió, va decidir fer... construir un instrument de repressió contra els catalans perquè no tornessin a alçar-se. Al cap de molts anys, més cent, en aquest lloc on ara hi ha el Palau, es va voler construir un palau reial, i es van posar d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona. Va acabar el palau però no va ser mai utilitzat com a palau reial i després, d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona, propietari d'aquest Palau, va ser museu municipal.

I així fins a l'any 1932, en què el president Macià va aconseguir que fos, per primer cop, seu del Parlament de Catalunya. Enguany, fa vuitanta anys. De fet, ho farà el 6 de desembre, amb un discurs que el president Macià va fer, i part d'aquest discurs, en la Diada de l'Onze de Setembre, en l'acte institucional que el Parlament va fer com cada any per atorgar les medalles d'honor o la Medalla d'honor, en la seva modalitat d'or, a entitats o a persones que per la seva trajectòria s'han esmerçat, vam decidir també celebrar el mateix dia la recuperació de l'escut de la Generalitat. I dic la «recuperació» o la «restitució» perquè en Francesc Macià, l'any 32, el que va fer és, a sobre de l'escut de Felip V que és a la façana d'aquest Parlament, doncs, col·locar-hi l'escut de la Generalitat.

Aquest escut va ser tret després del 39. I ara, vuitanta anys després del 32, d'acord amb la Mesa del Parlament, vam restituir aquest escut. Molts de vostès ho hauran vist segurament en venir cap aquí, però sinó els convido després, quan surtin, a mirar cap amunt i a dalt de la façana trobaran l'escut de la Generalitat.

Aquesta és avui la meva benvinguda. Benvinguts al Palau del Parlament, benvinguts a celebrar conjuntament el ple de l'experiència. I, benvinguts i benvingudes aqueslles persones que avui no són aquí, però que, a través del Canal Parlament, seguiran, segur que amb interès i amb il·lusió, aquest Ple. A totes i a tots ells, moltes gràcies per ser aquí i moltes gràcies per la feina que fan i que han de seguir fent.

Vull saludar, en primer lloc, l'honorable conseller de Benestar Social i Família, el senyor Josep Lluís Cleries; tots els representants del Consell de la Gent Gran de Catalunya, i els representants dels grups parlamentaris.

A la meua esquerra, el senyor Francesc Bragulat, del Grup Parlamentari de Convergència i Unió. Al seu costat, la senyora Sonia Esplugas, del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Al costat seu, el senyor Pere Bosch, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. I, a la meua dreta, al costat del conseller, la senyora Núria Segú, del Grup Parlamentari Socialista, i la senyora Laura Massana, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

Aquest plenari es desenvoluparà de la manera següent: en primer lloc intervindran els tres representants del Consell de la Gent Gran de Catalunya, els quals exposaran les ponències en què han estat treballant; a continuació parlaran els representants dels grups parlamentaris; seguidament intervindrà el conseller de Benestar Social i Família, i, finalment, jo mateixa faré una intervenció per cloure l'acte.

Per tant, iniciem aquest punt de l'ordre del dia, que és expressar la posició sobre les ponències i tenen la paraula, en nom dels membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, el senyor Joan Cals per tractar de la ponència «Promoure la qualitat de vida de la gent gran».

Ponència

Promoure la qualitat de vida de la gent gran

Joan Cals Torras

Presidenta del Parlament de Catalunya, molt honorable senyora Núria de Gispert, conseller de Benestar Social i Família, honorable senyor Josep Lluís Cleries; senyores i senyors, diputats i diputades, membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, senyores i senyors. Enguany, que és l'Any europeu de l'envelliment actiu i de les relacions intergeneracionals, en què la qualitat de vida segueix essent un tema cabdal, i encara més en les circumstàncies econòmiques que estem vivint com a país, us fem arribar algunes reivindicacions perquè siguin tingudes en compte pel Govern i el Parlament de Catalunya.

El tema que tractarem és la qualitat de vida de les persones grans a casa nostra. Coneixedors que des del Govern de la nació catalana s'ha definit que per tenir una qualitat de vida òptima és necessari definir-la tant des dels drets personals com des del benestar físic, emocional i material, i també des de la participació social. En aquest context, us fem arribar les problemàtiques que més ens preocupen per assolir els nivells de qualitat de vida desitjables per a tothom.

Les persones grans som ciutadans de ple dret i no hem de patir situacions de discriminació en cap dels sentits. Aquest fet es recull tant a l'Estatut d'autonomia com a la carta de Drets i deures de la gent gran, aprovada en aquest Parlament.

Ens preocupa la qualitat de vida en la salut. Demanem que hi hagi una estratègia de millora, tant en la detecció com en el seguiment de les persones sobreenvellides, a fi de prevenir malalties cognitives i tenir especial cura en la incidència de gènere. De la mateixa manera que cal seguir donant molt suport a les persones que tenen cura d'aquestes situacions, ja que són les garants de la seva qualitat de vida. A més, aquest fet milloraria el benestar físic i emocional de molts ciutadans.

Demanem seguir millorant les estratègies que facilitin una millor salut física i potenciar els circuits de salut, així com l'educació en hàbits saludables.

Entenem que l'aplicació de la taxa d'un euro per recepta és una mesura necessària, però l'aplicació que se n'ha fet no és correcta, ja que per manca d'equitat genera un desequilibri en les persones grans que tenen economies febles.

D'altra banda, cal donar una resposta d'oferta sanitària que sigui més propera, ràpida, eficaç i de proximitat, i posar especial èmfasi en el món rural.

Pel que fa al lloc de vida, hem de ser conscients que la gent gran vol viure i envellir a casa. Demanem potenciar polítiques que facilitin la remodelació i l'accessibilitat en habitatges.

Entenem que les residències i centres sociosanitaris són recursos necessaris que tenen la seva funció quan la qualitat de vida no és possible en el domicili, en situacions de dependència severa. Però aquests centres han de tenir mecanismes de control, tant en el seu funcionament, instal·lacions, com des de l'atenció centrada en la persona, i que els recursos s'adaptin a les necessitats de les persones i no les persones als recursos.

Una altra preocupació referent al lloc de vida són les situacions de desnonament que es donen en la societat, però amb especial incidència en la gent gran. Aquest fet comporta que hi hagi persones que es vegin abocades a viure des de la més crua indigència, alhora que també és la gent gran que està acollint descendents seus a casa. Aquest fet demana actuacions d'urgència.

A nivell econòmic, sobre el benestar material, cal encara fer l'esment que la gent gran ha estat la més important constructora de l'estat del benestar que hem conegut fins ara. També plantejem reptes de futur: demanem potenciar la formació al llarg de tota la vida, oferint diversos nivells de formació adaptats a les competències personals. Aquesta formació ha de ser descentralitzada i accessible a tots els territoris del nostre país i intergeneracional.

Demanem donar més importància a l'accés a les noves tecnologies per part de la gent gran i garantir la possibilitat de fer-ne ús i de fomentar la integració tant des de l'accessibilitat tècnica com des de la perspectiva de l'accessibilitat econòmica.

Les administracions haurien de sensibilitzar i desenvolupar protocols que regulin la imatge de les persones grans

als mitjans de comunicació, trencant estereotips que, malgrat els esforços desenvolupats, encara existeixen.

I ja per acabar, si m'ho permeten, sabem que la qualitat de vida és un concepte molt ampli, que té també en compte aspectes com l'accessibilitat, l'urbanisme, la mobilitat, etcètera; espais de participació que poden ser treballats des de la perspectiva i amb les estratègies de les ciutats amigables de la gent gran.

Treballar en tots els municipis aquestes estratègies ens portaria a millorar la societat, no solament per a les persones grans sinó a una societat per a totes les edats.

Aquests són els reptes que tenim sobre la taula com a país, i vostès, com a representants polítics de Catalunya.

Moltes gràcies per la seva atenció.

La presidenta

A continuació té la paraula la senyora Rosa Maria Lunas per parlar-nos de la ponència B: Incrementar la participació activa de la gent gran i la promoció de les relacions intergeneracionals.

Ponència

Incrementar la participació activa de la gent gran i la promoció de les relacions intergeneracionals

Rosa Maria Lunas Masnou

Bon dia, molt honorable senyora presidenta del Parlament de Catalunya, honorable conseller de Benestar Social i Família, senyores i senyors diputats, representants dels diferents partits polítics i formacions polítiques, amics i amigues del Consell de Gent Gran de Catalunya, senyors i senyores. Tal com s'ha dit, degut que aquest any ha estat declarat pel Consell d'Europa Any d'envelliment actiu i solidaritat entre generacions, volem remarcar que ja en el darrer Ple de l'experiència vàrem fer un recull de les polítiques d'envelliment actiu i de les reivindicacions necessàries que consideràvem indispensables. Aquestes van sorgir en el sisè Congrés Nacional de la Gent Gran i moltes encara segueixen sense resoldre.

Enguany, però, encara som més ambiciosos i volem insistir no solament en aquells temes sinó també conjugar-ho amb la necessitat de fomentar la solidaritat intergeneracional, com és: primer, responsabilitat personal per actuar solidàriament, ja que l'edat no és una característica sinó una dada. Segon, venim d'una societat on les relacions estructurals estan molt definides. Com que la solidaritat és un valor i els valors són intangibles, es viuen, és vital la implementació de les relacions solidàries entre les persones de diferents generacions, i aquesta solidaritat ha de ser el resultat de la suma d'actituds, és a dir, tant de nosaltres, la gent gran, com de les institucions i organismes de govern. L'exercici de relacions solidàries i de respecte, significat que la família és l'eix vertebrador de la societat i la font principal d'allò que seran els individus en el futur, perquè el respecte intergeneracional s'inculca des de la família.

Partint d'aquesta base, les reivindicacions que considerem necessàries per conjugar un envelliment actiu i una bona solidaritat entre generacions són les següents: seguir reivindicant que les persones grans no podem ser només objecte d'atenció assistencial sinó que, com a ciutadans de ple dret, hem de ser subjectes i protagonistes de la vida social, cultural, econòmica i política, on hem de trobar el nostre benestar en tots els àmbits territorials que permeti una participació més activa en el desenvolupament del nostre país.

Fomentar la formació continuada amb l'aprenentatge al llarg de tota la vida, a través de les aules d'extensió universitària, programes universitaris, etcètera, fent recerca, participant en centres lúdics i culturals com agrupacions evidents d'intergeneracionalitat com els castells, l'agrupació de castellers, les sardanes, les corals, etcètera, que ja fan visible aquest voluntariat de la gent gran en tots els àmbits de la societat.

Cal trencar –com ha dit abans el meu company– i eliminar els prejudicis, estereotips i tabús d'una i altra generació, de les dues. Això millorarà el coneixement mutu i així recuperarem el valor de l'intercanvi de coneixements i experiències entre els components de les diferents generacions. Hem de fer, entre tots, una societat integrada sense discriminacions i, per tant, reivindicuem que la societat civil, les administracions i els mitjans de comunicació actuïn en la mateixa direcció, assumint objectius comuns.

Per tant, el Consell de la Gent Gran de Catalunya considera, demana i, si cal, exigeix que l'Administració tingui com a obligació primordial equiparar la integració de la gent gran en totes les activitats socials, polítiques i econòmiques del nostre país.

Fins aquí el text consensuat en el plenari del Consell de Gent Gran. Ara, avui i aquí, davant la convocatòria feta pel president Mas a eleccions anticipades, vull demanar-los, interpretant el sentiment dels meus companys, que en els seus programes electorals tinguin molt present el contingut de la Declaració universal dels drets humans del 48. I per què no dir la nostra carta esmentada, la carta de drets i deures de la gent gran de Catalunya. Solament així, tots junts, podrem fer més gran el nostre país.

Gràcies.

La presidenta

A continuació té la paraula la senyora Montserrat Pastallé, per parlar-nos de les afectacions de la crisi sobre les persones grans de Catalunya.

Ponència

Afectacions de la crisi sobre les persones grans de Catalunya

Montserrat Pastallé Vázquez

Bon dia, presidenta del Parlament de Catalunya, molt honorable senyora Núria de Gispert, conseller de Benestar i Família, honorable senyor Josep Lluís Cleries, senyores i senyors diputats i diputades, membres del Consell

de la Gent Gran de Catalunya, i senyores i senyors. A mesura que es va aprofundint la crisi econòmica apareixen conseqüències noves que afecten de manera particular les persones grans, que ens havíem projectat un model de vida jubilada en funció de les pròpies circumstàncies i particularitats que, dia a dia, s'està transformant a pitjor i, per a molts, dolorosament.

Les mesures de reducció en les prestacions diverses i les impositives que estan aplicant, tant el nostre Govern com l'espanyol, sumen tot allò que afecta greument els nostres fills i néts, obliguen a moltes famílies, moltes persones grans a esgotar possibles estalvis i a fer ús de la pròpia pensió per atendre, d'una banda, les necessitats familiars i, d'altra, veure com les nostres pensions es van encongint en haver de fer front a copagaments, increments impositius i de taxes, reduccions en les prestacions en el servei de salut i l'atenció a la dependència, entre altres.

Ens adrecem, doncs, a la presidència, Govern i als grups polítics d'aquest Parlament per tal de fer-los paleses aquestes consideracions i un llistat resumit d'un conjunt de mesures que demanem que siguin aplicades per tal de reduir les greus afectacions que ens han arribat.

Primer punt: les dificultats d'aplicació de les atencions a la dependència. Entenem que el copagament hauria de quedar en un màxim de 13 per cent del cost del servei.

Revisar les prestacions d'ajuda familiar previstes en la llei com a excepcionals i que s'han convertit en majoritàries i sovint en un recurs de suport econòmic familiar que, com a conseqüència, no es dedica a atendre correctament el dependent.

La prestació de serveis professionals, en general de tres hores tres dies la setmana, és insuficient ja que la resta de la jornada queda a les mans de la parella o familiars, que també tenen molta edat i incapacitat física per a resoldre les necessitats del dependent.

Dedicar el màxim possible dels diners disponibles per atendre completament tots els dependents, adjudicats o demandats en tràmit, dels graus 1 i 2, com a mínim.

Enfortir les mesures d'inspecció i formació perquè es respecti la dignitat de la persona residenciada, de les seves decisions i s'anul·li el tracte infantiloides.

Segon punt: problemes actuals i futur de les persones. Ens angoixa la possibilitat que les nostres pensions quedin congelades o reduïdes i que moltes més persones grans entrem en estat de pobresa efectiva i injusta, ja que bé que hem cotitzat al llarg d'una llarga vida de treball. Actualment, aproximadament un terç dels jubilats –tal com hem dit abans– ajuda, per via econòmica, familiars propers o els acull a casa en l'anomenat «suport familiar» en què el món polític confia. En un terme previsible d'un any, això pot estar esgotat amb les enormes conseqüències per a la cohesió social i que, a més, portarà a la pobresa molts d'aquests pensionistes.

Demanem al nostre Govern que, en cap cas, se suprimeixin els complements de pensions a vídues i a totes les atencions previstes en la nostra llei de prestacions econòmiques de caràcter social.

Tercer punt: problemes de caràcter econòmic divers. Cal resoldre el problema que ens creen els desnonaments i el manteniment a futur de la hipoteca pendent i reglar un model de lloguer que impedeixi la destrucció total d'una família.

Moltíssimes persones grans han confiat els seus estalvis i contractat accions o obligacions preferents que ara es troben segregades per les entitats financeres, sense termini de rescabament, pèrdua de rendibilitat i, en cas d'entitats intervingudes, del total de la inversió. És urgent resoldre aquests problemes i tornar els diners als seus propietaris.

Quart punt: en relació als maltractaments. A través del protocol de maltractaments que ha elaborat el nostre Govern, insistim en la necessitat d'enfortir totes les mesures de prevenció, gestió i càstig, particularment en el maltractament en el si de la família. Demandar als legisladors corresponents l'enduriment del Codi penal sobre aquest tipus concret de maltractaments. Enfortir el que calgui els serveis socials i policials perquè les seves actuacions puguin ser més eficients i resolutives.

Cinquè punt: temes de caràcter social. Demanem al món polític i a tota la societat i als mitjans de comunicació que deixin de considerar el conjunt de les persones jubilades com a col·lectiu del tercer sector social, que no ens correspon atès que, únicament, una part menor d'aquest té dificultats i problemes quan la resta té una vida activa i normal com altres ciutadans.

I per últim, fem confiança al nostre Govern, a aquest Parlament i a totes les institucions concernides per arribar a resoldre bé el que hem exposat.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

A continuació iniciarem les intervencions dels grups parlamentaris. En primer lloc, i en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Francesc Bragulat.

Intervencions

dels grups parlamentaris

Francesc Bragulat i Bosom

Molt honorable presidenta del Parlament, honorable conseller, il·lustres diputats i diputades que m'acompanyen, membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, associacions de gent gran, senyores i senyors, és per a mi un plaer representar un any més el Grup Parlamentari de Convergència i Unió per poder adreçar-me a tots vostès. L'any passat aquest diputat els expressava la seva satisfacció i l'honor que per ell va representar el paper que va desenvolupar en la constitució de la cambra de la IX legislatura. Enguany, i per altres motius, vivim també una situació excepcional que fa que m'adreci a aquest distingit auditori amb emoció continguda.

Com alguns de vostès segurament recordaran, un tema que m'ha arribat a obsessionar durant aquesta legislatura

—i abans— ha estat el d'intentar promoure el missatge que pretén transmetre l'Any europeu que estem celebrant i que, amb el títol d'Any europeu de l'envelliment actiu i de les relacions intergeneracionals, és ben explícit.

Quan he tingut ocasió, mitjançant actes, reunions i visites diverses, he fet especial èmfasi en el que per mi és el significat d'aquest títol.

Per una banda, el concepte d'envelliment actiu, que l'entenc com el de la persona gran que és partícip de la societat i que hi aporta tota la seva experiència i coneixement, i es converteix així en un recurs humà molt valuós. Actua, d'altra banda, com qualsevol altre ciutadà o ciutadana, com ha esmentat la senyora Pastallé en la seva ponència.

Aquesta participació activa en la societat, en què la podem concretar? Una activitat que no hauríem d'abandonar mai és la formació continuada, la formació al llarg de la vida. En aquest aspecte, cal fer un reconeixement a les Aules d'Extensió Universitària, a les que ja s'hi ha referit la senyora Lunas en la seva intervenció. D'aquí es poden derivar activitats per compartir i traslladar els coneixements adquirits a altres persones. Ens trobem, per tant, amb una activitat de voluntariat que reverteix en benefici de la societat que ens envolta.

Per mi té molta importància tot el que es refereix a les tècniques de la informació i la comunicació —les TIC— com una eina d'aprenentatge, evidentment, però també una eina molt valuosa a l'hora de superar barreres de comunicació, com la distància, i evitar així l'aïllament de les persones que puguin tenir dificultats de mobilitat, o derivades del seu lloc habitual de residència, etcètera. Aquest aspecte també ha estat motiu d'anàlisi per part d'un dels ponents.

Tenim, per una altra banda, el concepte «relacions intergeneracionals», part igualment important com la primera de l'enunciat de l'Any europeu. Entesa des del punt de vista d'una peça clau per facilitar que totes les generacions s'entenguin i treballin plegades, perquè la societat avanci amb harmonia i pugui resoldre els reptes que se li presentin.

Per a aquest diputat que els parla, les relacions entre persones de diferents generacions no són la trobada ocasional de persones grans amb infants o joves, per exemple, per desenvolupar una activitat puntual, sinó que són aquella col·laboració que dura en el temps. Un projecte de llarga durada compartit per persones de diferents edats.

M'atrau de manera especial el programa de treball intergeneracional que la Comissió Europea està promovent per aconseguir una Europa vàlida per a totes les edats en l'horitzó de l'any 2020. Ja he començat a treballar-hi i tinguin per segur que des dels meus àmbits hi continuaré treballant.

Potser podria servir d'exemple el comentari que va fer-me un dia el president del Consell de la Joventut de Barcelona, quan d'alguna manera es queixava pel rol que s'atribueix a les persones segons l'edat. Deia que habitualment la societat identifica la gent gran com el passat, els joves com el futur i les persones d'entre 30 i 60 anys com el present. Concloïa que cal que modifiquem la manera d'entendre-ho: tots som present!

Enllaçant amb la presentació de la meva intervenció, quan em referia a l'excelsitud de la situació actual pels episodis transcendentals per al nostre país, per a Catalunya, que ens tocarà viure, crec que els hem de viure amb joia i esperança pel que ha de representar, també, d'acompliment de les reivindicacions expressades a les ponències que s'han llegit avui.

Les persones amb més experiència de vida, penso que tenim la responsabilitat de transmetre al nostre entorn, a la societat en la que vivim, uns valors que més que ningú podem aportar, com la reflexió, la paciència, la serenitat, l'esforç, la tenacitat, l'autoexigència, l'austeritat, pel fet d'haver viscut altres situacions difícils de la història de Catalunya.

No em resta res més que dir-los que el Parlament de Catalunya és la casa de tots vostès i que tenen aquest diputat a la seva disposició.

Moltes gràcies per la seva atenció.

La presidenta

A continuació, en nom del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la il·lustre diputada senyora Núria Segú.

Núria Segú Ferré

Moltes gràcies, senyora presidenta. En primer lloc, vull donar-los la benvinguda en aquest Ple de l'experiència en el Dia Internacional de la Gent Gran. Agrair-los també la feina que han fet perquè, indubtablement, les ponències que ens han presentat han estat treballades i reflexionades en el sí del Consell de la Gent Gran.

Aquesta benvinguda és doblement sentida, sobretot per la conjuntura en què estem, en el moment en què estem. Perquè vostès, que han tingut una vida llarga, i han viscut molt i les han vistes –si em permeten dir, de manera, col·loquial– de tots colors, avui segur que veuen realitats que han pensat que no tornarien a veure mai més. I permeti'm que aquí parli d'una conversa personal, ahir la meua mare complia setanta-quatre anys i em deia: «Nena, no hauria pensat mai que tingués de veure nens i nenes de Catalunya que dinen amb carmanyola, al menjador, i que al damunt han de pagar per fer-ho. Això, que jo pensava que no veuria mai més ho torno a veure. I conec el nom i cognom d'aquests nens i d'aquestes nenes.»

Perquè la crisi que estem vivint posa en risc, no ja l'estat de benestar que hem construït entre tots, sinó també la cohesió social. Perquè avui qui està pagant la crisi són les persones treballadores, que veuen com els governs no redistribueixen l'impacte de la crisi entre tots.

Mirin, deixi'm que recordi unes paraules d'un dirigent europeu, que parlava de quelcom de què ens han parlat vostès aquí: dels desnonaments. Deia: «Mai entre tots els ciutadans europeus havíem pagat tant per rescatar un banc avui, que l'endemà el que fan és desnonar aquestes persones que han contribuït amb els seus impostos i deixar-los al carrer. Alguna cosa no està funcionant bé.» Mai havíem pagat tant per a tan pocs i, al damunt, tan rics.

Jo crec que, dit això, les intervencions que hem sentit demostren també el seny català. Les coses van malament,

hem de fer sacrificis, vostè també..., se n'ha parlat. I vostès n'han fet molts al llarg de la seva vida, però també ens fan un toc d'alerta sobre la iniquitat d'aquests sacrificis, sobre les mesures, la iniquitat de les mesures aplicades. Nosaltres diem que cal que els sacrificis siguin justos i estiguin repartits, allò que els polítics anomenem «progressivitat», més els que tenen més i menys els que tenen menys. I sobretot cal parlar clar i no amb mitges paraules, eufemismes o mitges veritats. Fa pocs dies als diaris sortia la notícia que l'any que ve pujaven un 1 per cent les pensions. Avui surt als diaris que no està garantit l'augment de l'IPC. Per tant, jo crec que el que hem de reclamar entre tots és que es digui la veritat, diguin què fem els polítics, què fan els governs, què fem amb el futur.

Indubtablement vostès representen..., tenen experiències, capacitats, memòria, que el país ha d'aprofitar i ha de valorar. Però deixi'm que no acabi sense parlar de les dones grans. Vostès han estat i són el pal de paller de les seves famílies, de les famílies catalanes, que han dedicat el temps i esforços a criar els fills. Llavors ho feien bàsicament les dones, quan vostès eren joves. Avui, per sort, de les seves filles, de la meua generació, hi ha homes que també ho fan. Però ara vostès que han dedicat aquests esforços i aquest temps a això, veuen com alguns d'aquells fills i néts tornen a casa seva. Han passat d'anar a ajudar a casa dels fills, amb els néts sobretot, a ser el refugi dels fills, que veuen com la pobresa, que semblava que teníem eradicada a Catalunya, torna a entrar per la porta dels nostres veïns, per les portes de casa nostra.

Vostès han expressat molt bé, a la darrera ponència, les seves preocupacions sobre aquestes retallades en dependència, en pensions, en copagament, l'euro per recepta, la pujada de l'IVA. Malauradament, pensem nosaltres, els poderosos, aliats dels governs que tenim, sembla que només tenen una recepta, que és austeritat i sacrifici. Nosaltres creiem que de sacrificis i, vostès més, n'han fet molts al llarg de la vida. I vostès recordaran quan ens ho deien. El missatge oficial era austeritat i sacrificis, que anava acompanyat en aquell moment d'una recompensa per a alguns a l'altra vida i per a altres en aquell mateix moment. Nosaltres creiem que avui hem de ser justos, eh?, amb totes les persones. Hem de ser justos i pensem que al costat de la paraula «austeritat», els governs i els polítics hi hem de posar la paraula «solidaritat», que tradicionalment anomenem com a «mesures de reactivació de l'economia». Però crec que ho podem sintetitzar amb la paraula «solidaritat», mitjançant la coresponsabilització de tots, eh?, en la justícia social, en el manteniment d'oportunitats i d'igualtats per a tothom, per a vostès, per a la gent adulta, en edat de treballar i que no troben feina, i que veuen com les ajudes i les prestacions cada vegada són més minses, i també per als joves, que avui pateixen el 50 per cent d'atur al nostre país.

Pensem que cal parlar d'austeritat, però cal parlar també, al costat, de solidaritat i de col·laboració entre tots per tirar el país endavant. Estem convençuts que ho van fer. Vostès en son un clar exemple, ho han viscut. Estem convençuts que es pot fer, des d'aquests pilars, des de l'austeritat, però també des de la solidaritat i la coresponsabilitat.

Els animo a continuar en aquesta tasca que avui ens han presentat aquí. A continuar sent pals de paller de les famí-

lies catalanes i a continuar reclamant també –perquè ho podem fer tots i totes, cadascun de nosaltres– als nostres governs, que al costat de l'austeritat també pensin en la solidaritat i en la coresponsabilització de tots en la situació que vivim i, sobretot, reclamar que ens parlin clar i ens diguin de veritat els escenaris de futur que es poden dibuixar, si es poden fer tots junts o només amb uns quants i els altres es quedaran fora.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

A continuació, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Popular de Catalunya, la il·lustre diputada senyora Sonia Esplugas.

Sonia Esplugas Gonzàlez

Gràcies, senyora presidenta, honorable conseller, diputats, diputades. Bé, en primer lloc, m'agradaria saludar els representants del Consell de la Gent Gran de Catalunya i agrair la seva participació en aquesta nova edició del Ple de l'experiència del Parlament de Catalunya, amb motiu del Dia Internacional de la Gent Gran.

Totes tres ponències presentades avui certifiquen el treball i la implicació de tots vostès a l'hora posar de manifest les seves preocupacions i les seves propostes vers unes polítiques que afecten gairebé un 17 per cent de la nostra població.

No en va aquest Ple, anomenat Ple de l'experiència, és un Ple que, a més a més, ens apropa, des de la visió madura, tots aquells aspectes rellevants per al seu col·lectiu amb l'objectiu de fer-nos-les arribar a totes aquelles persones que a dia d'avui tenim una responsabilitat política. Per això, i com no pot ser d'una altra manera, hem escoltat atentament les seves exposicions, hem pres nota, per tal de seguir millorant tots plegats.

Escoltant les enèrgiques exposicions, queda molt clar que l'experiència i la veterania no van renyides, ni molt menys, amb la il·lusió per seguir proposant tot allò que vostès consideren adient.

En aquest sentit, els portaveus han destacat en les seves ponències com des de la seva opinió es pot millorar la qualitat de vida de la gent gran, la participació activa i la promoció de les relacions intergeneracionals, així com els efectes que comporta per a vostès la crisi econòmica. Vostès parlaven de les propostes com de millorar l'oferta sanitària i fer-la més propera a la ciutadania, de promoure hàbits saludables, després de la formació continuada al llarg del temps. També parlaven de temes d'actualitat com és el tema de les preferents o també el tema dels maltractaments que, malauradament, cada vegada, doncs, es van incrementant.

Per això cal destacar, doncs, que les exposicions fetes posen de manifest que cal millorar. Mai és suficient a l'hora de retornar als nostres majors el que es mereixen, fent a més a més que la gent participi d'una manera activa en les decisions que els afecten.

Per això des del Partit Popular pensem que cal seguir treballant en benefici de la gent gran, però això suposa també modificar i millorar certs aspectes de les nostres polítiques per fer-les més viables, com el Sistema d'Atenció a la Dependència, que cal fer-lo més viable, més sostenible, per tal de garantir aquesta atenció a les persones que més ho necessiten.

O també el fet del sistema públic de pensions, on el Govern de l'Estat garanteix les pensions a totes les persones de l'Estat, també als pensionistes de Catalunya, i no com d'altres, que van trencar el Pacte de Toledo.

No volem defugir de la realitat, i és que avui vivim en un moment molt difícil per a tots, temps de sacrificis i vostès segurament millor que ningú saben de temps difícils i de moments complicats. Per això, des del Partit Popular, ens agradaria agrair el seu esforç al llarg dels anys.

Perquè gràcies a l'esforç de tots vostès i de moltes persones que van venir a Catalunya a cercar un futur millor per a ells i per a les seves famílies, avui gaudim de la millor herència, una herència que ens ha comportat gaudir de molts anys de cohesió social, progrés i diversitat entre tots els que vivim a Catalunya.

Per això des del PP català volem destacar, com no pot ser d'una altra manera, el paper de la gent gran, com a pal de paller de la família, ara més que mai, com a element fonamental de la nostra societat, que ens ha permès avançar, amb solidaritat, units cap a un futur millor.

En aquest sentit els emplaço a seguir treballant en aquesta línia, i moltes gràcies.

La presidenta

En nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, té la paraula la il·lustre diputada senyora Laura Massana.

Laura Massana Mas

Moltes gràcies, presidenta. Salutacions a tots i totes, gràcies per ser de nou aquí com l'any passat. Heu vingut a presentar-nos la nova feina que hem de fer i em sembla que som molt capaços de dir-vos quines coses bones hem fet al llarg d'aquest any. Això també alguna vegada hauria de servir el Ple per a fer repàs d'allò que es fa i d'allò que no es fa.

Som en aquest any també en l'Any Europeu de l'Envel·liment Actiu i de les Relacions Intergeneracionals, vull fer principal esment a aquest aspecte. La crisi està fent, justament, que s'inverteixi aquesta solidaritat intergeneracional. Avui els més grans heu d'ajudar els més joves i els no tan joves quan, tradicionalment, i des de la recuperació de la democràcia i d'una economia i d'unes polítiques més justes, havia estat al revés. Això és constatable.

Els vostres índexs de pobresa en el col·lectiu no són tan alts com, també dissortadament, està passant. Ara són els joves, els nens i nenes els que estan patint més la pobresa a Catalunya.

Diuen que sou uns afortunats i afortunades perquè teniu habitatge i teniu uns ingressos, com si això no hagués

sigut un esforç i com si això no hagués estat una lluita. I com si ara no féssiu allò que sempre heu fet: assumir noves responsabilitats com a famílies, com a pares i mares.

Ens diu Creu Roja que en aquests darrers anys una de cada tres persones grans ha hagut, per primer cop a la vida, d'ajudar un familiar. Alguns se'ls ha ajudat econòmicament, alguns fins i tot donant-los menjar, i molts els han hagut d'acollir a casa seva per les problemàtiques que ens heu explicat de la pèrdua de feina. Aquests són els mecanismes de suport que heu hagut de fer perquè s'han perdut molts llocs de treball, no s'han pogut mantenir les cases.

Però hi ha una cosa molt important que està fent que retornin els fills a les cases dels pares o que se'ls hagi d'ajudar, és que s'han perdut prestacions. I crec que és aquí on hem de posar l'accent. Per què en un moment tan complex salvem primer els bancs i no salvem primer les persones? És del tot incompreensible.

Nosaltres entenem que hem de virar cap a un altre tipus de polítiques perquè si no garantim..., i crec que és allò bo que té la vostra generació, té garantida una política de rendes, de moment. Ja hem parlat avui de la por que ens fa el Pacte de Toledo i les pensions. I si no frenem aquestes polítiques d'austeritat, una austeritat obsessiva, una austeritat malintencionada, que està aprofitant la crisi per trencar l'estat de benestar, cada vegada serà més difícil també que els que encara teniu alguna prestació la puguem mantenir.

Si no hi ha una política com aquí es deia, i la ponència de l'any passat, una de les ponències econòmiques, ho va parlar molt clar, una política redistributiva i justa, on qui té més apporti més, serà impossible també mantenir ni recuperar la situació. I tampoc recuperar l'economia perquè les empreses puguin també tenir diners per poder crear riquesa i llocs de treball. Però això em sembla que vosaltres ho sabeu molt bé.

I heu dit avui una cosa també important: coincidim en què no tothom pateix aquesta situació, que molts, per sort, teniu ganes i esteu actius i voleu, doncs, participar més intensament de la societat que, de vegades, sembla que us deixa en aquest sentit de banda.

Nosaltres considerem que no, que més enllà de compartir tot el que heu dit: les dificultats en salut –jo no els repetiré–, les de l'habitatge... Jo crec que hi ha un tema que també hem de parlar, sobre la qualitat de vida, més enllà del material, que és la solitud o la soledat en què es troben moltes persones grans. Són més de 150.000 persones grans a Catalunya que viuen soles. I aquí també és on hem de ser capaços, entre tots i totes, de fer aquest suport. Hi ha coses que s'han dit avui com les noves tecnologies, que ho poden fer possible, i fa que puguem viure a casa amb dignitat, crec que una paraula és aquesta: la dignitat. Si segueix augmentant el gas, si segueix augmentant la llum, difícilment serà possible de mantenir. Crec que també haurem de garantir que les noves tecnologies i la seva accessibilitat també econòmica siguin una obligació per als governs. I això ens n'hem de fer responsables tots. I també poder-nos acompanyar.

Jo vull dir-vos que vosaltres, a part de ser solidaris amb els vostres propis familiars, com així us toca segons l'estadística, sou solidaris cap a la nostra societat. I en vull fer dues coses..., vull reconèixer. A part del vostre tre-

ball, com sempre que veniu aquí acurat i ben treballar, a baix es manifestaven unes persones en nom de Comissions, UGT, eren pensionistes i diuen una cosa molt important: que la gent gran, lluny de ser un problema, sou clarament una oportunitat per al conjunt de la societat. Sou en si mateixos capital humà i un recurs d'experiència que en cap societat no s'ha de permetre. Les reivindicacions, com que ja les sabeu, no les llegiré, però jo me'n faig ressò; em faig ressò dels qui treballen de forma organitzada, em faig ressò també d'un col·lectiu que s'ha dit, anomenat «iaioflautes», que han sortit al carrer no només per defensar allò que creuen ells com a col·lectiu, sinó per defensar tot allò que podem perdre, les seves filles, els seus fills, els seus néts i les seves nétes. Mereixeu tot, tot, tot el meu respecte.

Per tant, és impossible agafar-vos el relleu, sempre aneu més avançats, deu ser la qüestió de l'experiència. És impossible agafar-vos el relleu, el que hem de fer és treballar de costat per un present com aquí es deia –ho deia el senyor Bragulat–, som present, ho som tots, d'aquest present ens n'hem de sortir i hem de buscar un futur sense exclusions que no sigui ni exclusions per edat ni sigui exclusions per nivell de renda ni siguin exclusions de qualsevol tipus. Catalunya és un país gran i fort i d'aquesta ens en podem sortir com de tantes altres.

Moltes gràcies.

La presidenta

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'il·lustre diputat senyor Pere Bosch.

Pere Bosch Cuenca

Molt bon dia a tots i a totes, donar-los, en tot cas, la benvinguda, ja ho ha fet la presidenta, però de forma personal volia donar-los la benvinguda, doncs, a aquest Ple de l'experiència.

Qui els parla ha tingut oportunitat de venir o de participar en diferents plens de l'experiència, però aquest imagino que tots plegats convindrem que és un ple atípic i excepcional. Atípic perquè, de fet, cada Ple de l'experiència és bastant atípic. Dir-los que, de fet, l'única persona que hi ha en aquesta cambra que està asseguda en el seu lloc habitual és la presidenta del Parlament, ja els ho dic, tots plegats estem en un lloc que no és l'habitual i, per tant, no deixa de ser una oportunitat que es produeix molt poques vegades a l'any.

Però també és excepcional perquè estem –i suposo que tots convindran amb qui els parla– en un moment excepcional a nivell de país, un moment molt important. Hi ha una dita catalana que diu que «els catalans de les pedres en fan pans». Jo hi afegiria que dels polvorins en fan parlaments i que de les manifestacions en fan grans actes de civisme que són capaços de transformar la realitat. I això ha passat al nostre país i, per tant, entenc que ens hem de sentir orgullosos de participar-hi.

Jo intentaré caminar o transitar en aquests quatre minuts que em correspon parlar en un espai, diguem-ne, pràcticament de funambulista, que és intentar no caure en el parany, tenint en compte que ens trobem en una fase

preelectoral, en el parany de fer una campanya electoral aquí i explicar-los el programa del meu partit polític, tot-hom sap quin és, què defenso, segurament, i per tant intentaré no fer-ho, sinó plantejar el que he de dir en termes positius.

I voldria intentar donar tres o quatre missatges. El primer, tenint en compte que ens trobem en aquesta oportunitat històrica, en aquest moment històric –tothom coincideix des de fora i des de dins a considerar-ho–, jo no els volia demanar que es decantessin per un costat o per l'altre, per una opció o per l'altra, sinó que ens ajudessin a afegir, a incorporar en el debat que es produirà en aquestes properes setmanes un element, un ingredient que jo crec que és molt necessari i que vostès en tenen a cabassassos, que és serenitat i maduresa.

Estem en un debat transcendental des d'un punt de vista social i nacional, en el qual en els propers dies, les properes setmanes, debatem sobre quin futur volem com a país, futur des d'un punt de vista social i nacional. Per a mi és absolutament indestriable, perquè no hi ha futur nacional sense social i no hi ha futur social sense nacional, però, en tot cas, és important, sobretot tenint en compte algunes manifestacions que hem sentit els últims dies, que hi hagi gent que hi posi maduresa, serenitat i molt sentit comú. Perquè és un debat molt important, en el qual ens hi juguem moltes coses i en el qual és imprescindible que hi hagi gent, i en aquest sentit emplaço la gent gran del país que hi posi el màxim –repeteixo– de sentit comú i de serenitat.

Un segon element que voldria remarcar és el plantejament que vostès ens feien a les seves propostes, algunes són coincidents amb les d'altres anys, d'altres són noves, avui ens han parlat del que és la imatge del col·lectiu de la gent gran. Em sembla transcendental que intentem incorporar en els mitjans de comunicació aquell canvi que vàrem intentar i que, de fet, tampoc ens n'hem acabat de sortir fa alguns anys amb la imatge de l'home i de la dona, la imatge que apareix en la televisió. És imprescindible que avui intentem revertir aquesta imatge associada de la gent gran a una gent gran necessitada, i no només a una gent gran que també pot oferir moltes coses a la societat, una gent gran activa, és imprescindible també que adequem el que és la societat a allò que són els requeriments de la gent gran. Jo recordo una màxima que em va imbuir una persona que em venia a visitar molt regularment quan estava d'alcalde a la meua ciutat –jo sóc de Banyoles, hi ha algunes persones per aquí de la meua ciutat– que sempre em deia: «Si governes per a la gent gran estaràs millorant de forma indirecta no només la vida de la gent gran, sinó de la del conjunt de la ciutat. Perquè si fas una ciutat més amable per a la gent gran, en definitiva, estàs aconseguint també fer-la per al conjunt de la societat.» Això ho podríem, segurament, equiparar al cas de la infantesa, però em sembla molt remarcable fer-ho en el cas de la gent gran.

Remarcar també el protagonisme que ha de tenir la gent gran. I ara que s'acosten campanyes electorals estaria bé que veiéssim en les llistes gent gran que s'impliqués, que poguessin tenir protagonisme, participar també dels debats que s'estan produint al nostre país. I en definitiva també posar al damunt de la taula els perills que hi ha en aquests moments al nivell de la gent gran.

Segurament que una de les peces, més enllà de l'acció que puguin fer els poders públics bàsica per mantenir, per preservar la situació actual és la gent gran. Tots segurament sabem o coneixem familiars, persones que, gràcies a la gent gran, poden no només subsistir els fills, sinó moltes vegades els néts. I segurament que això provoca tensions en molts de vostès i en molta gent gran del país però, en tot cas, és un element d'agrair. En una societat amb famílies més fortes, en societats més fortes, segurament que ens en podem sortir. Però lògicament també cal, evidentment, que tinguem els poders públics molt adequats a allò que han de ser, les realitats.

Els comentava al principi que avui estem en un debat transcendent, un debat sobre el futur nacional del nostre país, sobre quin ha de ser l'encaix i sobre què volem a nivell de futur del país. Però també –repeteixo– és molt important que situem en aquest debat que no només ens juguem de quina forma és Catalunya, si volem que tingui o no tingui això o això altre, sinó també de quina forma ens imaginem el futur del país des d'un punt de vista social. Perquè –repeteixo– les dues coses són indestriables. Perquè és indestriable situar en l'agenda nacional un determinat objectiu i que aquest objectiu vagi de bracet de millorar les condicions de vida dels nostres ciutadans.

Qui els parla, que no descobriré res perquè sóc d'un partit que es diu Esquerra Republicana de Catalunya, defensa allò que defensa en aquests moments molta ciutadania del país. I si ho defensem no és només per tenir una cosa que se'n diu «estat», sinó perquè la gent del nostre país, la bona gent, la gent senzilla, la gent que viu en pobles o que viu en ciutats pugui tenir condicions de vida millors. Aquesta és la gran clau. No ho defensem només per tenir la bandereta posada en un lloc o l'altre. I per tant –reitero– ens cal situar en l'eix del debat que es produirà en els propers dies que això és per millorar les condicions de vida a la gent.

I reitero i voldria acabar amb una imatge que comentava fa alguns anys un cineasta, Bergman, deia: «Envellir és com pujar una muntanya, cada vegada queda menys oxigen però tens l'oportunitat de veure les coses amb molta més perspectiva.» Jo els demano que la seva contribució en aquests dies que vénen sigui aquesta serenitat, aquesta perspectiva i aquesta maduresa que necessitem.

Moltes gràcies a tots i a totes.

(Alguns aplaudiments)

La presidenta

A continuació té la paraula l'honorable senyor Josep Lluís Cleries, conseller de Benestar Social i Família.

Intervenció

del conseller de Benestar Social i Família

El conseller de Benestar Social i Família
(Josep Lluís Cleries i González)

Molt honorable presidenta del Parlament de Catalunya, il·lustres diputades i diputats, membres del Consell de la Gent Gran de Catalunya, representants d'entitats, secreta-

ri de Família, representants de la Diputació de Barcelona, de l'Ajuntament de Barcelona, altres institucions, senyors i senyores. Bé, un any més ens trobem per celebrar el Dia Internacional de la Gent Gran amb aquest Ple de l'experiència. I Ple de l'experiència que, enguany, doncs també té lloc en aquest Any europeu per a l'envelliment actiu i la solidaritat entre generacions.

I quan ens trobem aquí, en primer lloc, en nom del Govern de Catalunya, agrair la bona feina, la feina feta pel Consell de la Gent Gran al llarg de tot l'any, que és aquesta reflexió constant, aquesta crítica constructiva, com heu fet amb les tres ponències, la que ens ha dit i ha llegit el senyor Joan Cals, la senyora Rosa Maria Lunas, la senyora Montserrat Pastallé. Ponències dites amb claredat, amb veritat, però reflexions constructives. Perquè estem en un moment on és fàcil encendre flames, però és el moment de construir, és el moment d'anar junts, és el moment de trobar i construir un futur que valgui la pena.

Abans es deia si som present, si som futur, si som passat, segur que les persones, totes, totes les generacions tenim una vessant de present, de compromís amb l'avui però, evidentment, una projecció cap al futur. Un futur on tots hi construïm i hi col·laborem. I per tant aquesta visió de present i futur, evidentment, cadascú hi pot aportar el seu bagatge. Qui ha viscut més anys, més bagatge, més experiència, més vida, i això és positiu. No té en cap cas cap vessant negatiu.

En els darrers anys l'esperança de vida a Catalunya segueix creixent, segueix augmentant, però això també té uns condicionants, vivim més anys, vivim millor però, alhora, l'última etapa de la vida, com sempre ha passat, doncs, és una etapa que té unes dificultats i cal atendre-la bé.

Fixin-se, fa vint-i-dos anys que les Nacions Unides van crear aquest Dia Internacional de la Gent Gran, i ells deien: per viure en plenitud al llarg de la vida. I això és el que volem. I aquesta plenitud –algú més ho deia aquí a la taula– per a nosaltres té una traducció amb una paraula, que és viure i posar dignitat al llarg de la vida de les persones. I és cert que en aquests moments de crisi econòmica hi trobem dificultats, hi trobem dificultats, hi són, perquè la situació econòmica ens porta a estar on estem. I avui Catalunya, amb les capacitats que té, doncs pot respondre fins on pot, perquè estem molt condicionats també per la situació econòmica.

És bo recordar cada dia que 45 milions d'euros que generem els catalans i catalanes se'n van i no tornen; cada dia. En això són ordinaris tots els dies, siguin festa o no; cada dia ens passa això. I, per tant, a aquesta situació també hi hem de donar resposta.

I fixin-se també que aquest Any europeu de l'envelliment actiu i la solidaritat intergeneracional, que ha sortit en les ponències, ens fa veure aquest paper actiu de les persones. Ahir estàvem en un acte d'una entitat que es dedica a atendre les persones grans. Hi havia el gran valor del voluntariat. I quan analitzàvem qui era voluntari, hi havia gent jove però hi havia gent gran. I moltes vegades és cert, hi ha una imatge estereotipada de les persones grans que no s'adequa a la realitat. Sempre surt una determinada imatge. I hi ha aquesta imatge de la gent gran activa, que

aporta. Abans també es deia aquí a la mesa, això passa quan parles al final, no?, que avui moltes famílies catalanes tenen el suport, suport fins i tot econòmic, de la pensió de les persones grans. I s'ha d'agraciar, perquè la situació és difícil però no ho és tant gràcies a les persones grans. I sempre quan hem dit la gran força del valor de la família és aquesta solidaritat entesa com a primera resposta. I per tant, una societat amb famílies, creient en el valor de la família, també és una societat més forta, amb més capacitat de resposta. I per tant, agrair aquesta solidaritat entre generacions. És que és l'Any europeu que també parla d'això, no? I per tant aquesta solidaritat entre generacions.

Però jo sí que vull dir algunes coses que s'han fet, perquè algú deia: «també s'hauria de parlar de balanços». Evidentment no faré un balanç perquè tinc molt poc temps, però sí dic tres coses perquè les ponències ens ho deien. Per exemple, s'ha promogut un protocol per la lluita contra els maltractaments de les persones grans, activitat amb les administracions locals. I això és important. Capacitat de resposta davant d'un repte que vostès ja ens han plantejat en diferents plens de l'experiència, que és la lluita contra els maltractaments de les persones grans.

Una altra qüestió: s'han aprovat vint-i-un projectes presentats per associacions de gent gran per fer accions en aquest Any europeu de l'envelliment actiu.

O per exemple, amb la Llei de la dependència, 153.000 persones estaven actives a finals del mes de juny. Per tant, 153.000 persones que estan rebent els ajuts de la Llei de la dependència a Catalunya.

I també un altre aspecte: la lluita contra la pobresa. Ha estat una prioritat. És cert que ara, amb l'avançament electoral, no podem acabar un procés, però s'acabarà així que comenci la propera legislatura, a qui li toqui fer-ho, que és un pacte en la lluita contra la pobresa. I alhora mesures del conjunt del Govern de la Generalitat en la lluita contra la pobresa. Algú parlava dels complements de les pensions. És una cosa que s'ha mantingut. S'ha parlat dels complements de les pensions de viduitat, però també les pensions no contributives, a les pensions més baixes, a les famílies que tenen una criatura a càrrec i es troben en una situació de risc per a aquest infant..., tot això existeix i s'ha mantingut. Aquí no hi ha hagut cap ajustament, per tant, aquest compromís amb les persones. Perquè és cert que tenim els recursos que tenim, però hi ha hagut prioritats. I la prioritat ha estat la gent, les persones, especialment les més vulnerables, les que es troben en aquesta situació de dificultat. I per tant en aquest moment en què es troba el nostre país és necessari que hi hagi aquest treball entre generacions, aquesta solidaritat entre totes les generacions del nostre país.

Jo quan pensava a dir..., quan has d'acabar, dius: «Què diràs? A la part final del teu parlament?». I he pensat... A mi m'agrada molt la poesia, hi ha un poema de Salvador Espriu que acaba amb unes paraules, diu: «Ara digueu: ens mantindrem fidels per sempre més al servei d'aquest poble.» En aquest moment històric, transcendent que viu Catalunya com a nació, més que mai fidels al país, a la nació, que vol dir a la gent, a les persones. Més fidels que mai a seguir fent un sol poble, a la cohesió social, que tothom se senti membre d'aquest país, hagi nascut aquí o no, parlin català o parlin castellà o parlin una altra llengua, fer un sol poble. Fidels

a fer créixer la riquesa, l'ocupació perquè la gent tingui feina en aquest país. Aquesta també és una altra gran fidelitat. Fidels a mantenir l'estat del benestar, perquè si avui tenim el país que tenim, que hem construït aquest estat del benestar és gràcies a les generacions més grans. Les coses no es regalen, no vénen soles, hi ha hagut un compromís, hi ha hagut una lluita. I una cosa que ha caracteritzat el nostre país és l'estat del benestar. El volem preservar, el volem fer sostenible, però el volem preservar. I aquest també ha de ser un compromís, una gran fidelitat de tots i totes en el futur. I evidentment fidels a les persones més febles, a les persones més vulnerables de la nostra societat, a les famílies que viuen amb més dificultat. Avui és un dia, i els temps que vénen, de ser fidels, de ser fidels al que hem construït i de ser fidels a un futur millor per a Catalunya, que és el que desitgem, aquella Catalunya rica i plena, però solidària, amb justícia social, que pensa en totes les generacions, en tots els que vivim i formem part d'aquest país, perquè aquesta ha estat sempre la nostra gran illusió però, alhora, el nostre gran compromís. «Ara digueu: ens mantindrem fidels per sempre més al servei d'aquest poble.»

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

Cloenda

de l'acte a càrrec de la
presidenta del Parlament

La presidenta

I arribem al final d'aquest Ple de l'experiència. És el setè Ple de l'experiència que se celebra en aquest Parlament i per a mi ha estat el segon. L'any passat, per primer cop, presidia un ple com el d'avui, amb moltes i molts de vostès. I enguany em toca de nou presidir-lo. I com deia el company d'Esquerra Republicana, potser de tots els diputats i diputades de la taula, sóc l'única que, de moment, no?, sóc diputada i presidenta del Parlament fins, almenys, el 25 de novembre quan es constitueixi el nou Parlament.

Els vull agrair, de nou, la seva presència, però molt especialment les reflexions que ens han fet a través de les tres ponències. Ponències que jo crec que han tocat tres aspectes cabdals de la nostra vida i de la nostra manera de ser com a poble.

Han tocat la qualitat de vida i la seva promoció, han parlat de la salut física i mental i han parlat d'allò que han dit vostès: «Volem viure a casa amb dignitat», i això és important, és important i és bàsic. Han parlat d'incrementar la participació activa de la gent gran i la promoció de les relacions intergeneracionals; i ho han fet també perquè aquest any és l'Any Internacional de l'envelliment actiu i de la solidaritat entre generacions. I és bo parlar del que deia també el company Bragulat de dir: «Sempre sentim o diem a vegades els polítics que els joves són el nostre futur i els plantem a la cara una gran responsabilitat.» O també diem o diuen que la gent gran és el passat, i els del mig, el present. Tots som passat, present i futur. Tots tres tenim l'obligació de marcar les línies del nostre futur

com a poble. I tots tres, d'acord amb les nostres possibilitats, hem de saber donar allò que millor sabem. I en el cas de la gent gran és la seva experiència, però no pensin només en la seva experiència. Quan vostès parlen en les seves ponències de formació i de més formació, endavant. Perquè mai aprendrem prou i, per tant, és bo que pensem a totes les edats en la necessitat de la formació. La formació és bàsica perquè un país com Catalunya sigui un país de qualitat. I la formació no només dels nostres joves, sinó dels joves, dels no tan joves i dels grans. I per tant les aules d'extensió universitària són positives i es van crear fa, jo crec que uns vint anys, precisament per a això.

Jo penso a vegades, quan em toca presidir un ple com aquest, en el que ha canviat la vida per a tots, per a tots, eh? Ha canviat la vida per a les famílies. Recordaran vostès, i per l'edat que tenen encara més, com jo, com ha canviat el concepte de família en aquests darrers vint anys, i com ara considerem normals les diferents tipologies de família. Però fa trenta anys això era impensable, era impensable. Fa trenta anys, parlar de parelles heterosexuales de fet o parelles homosexuals era impensable. I totes les famílies que tenien en el seu sí una situació com aquesta no sabien com explicar-la. En canvi ara això s'ha normalitzat, i és bo que s'hagi normalitzat, era necessari normalitzar-ho. Però, així i tot, tots i totes considerem que la família és essencial perquè una comunitat, perquè una societat creixi. Per tant, com ha canviat tot i com hem sabut entre tots, d'una manera intel·ligent, adaptar-nos a les realitats d'avui. I adaptar-nos a les necessitats del país que tenim i del país que volem.

I en el cas de vostès, com a membres del Consell de la Gent Gran, com ha canviat la manera de veure les coses dels nostres avis a ara. Ha canviat radicalment. Jo recordo la meua mare –que ja és morta, i el meu pare, també–, quan tenia seixanta anys –jo en tinc seixanta-tres–, quan tenia seixanta anys –jo era la petita d'una família de nou germans–, un dia parlant amb ella, quan ja tots els fills ens n'havíem anat de casa perquè tocava, em va dir: «Jo ja no tinc res a fer en aquesta vida, se m'ha acabat la feina.» I ho deia amb tristesa, perquè pensava que realment s'havia passat quaranta anys de la seva vida criant fills, i atenent les necessitats d'una família, que eren moltes, perquè va viure la guerra, va viure la postguerra, i en una família nombrosa això es nota i molt. I es nota molt i es notava perquè aquelles famílies, totes, les de les postguerra, vam viure amb uns principis d'austeritat tremends. Obligats per les circumstàncies, però després van saber transmetre aquests principis als seus fills, però la meua mare em va dir això.

Ara ni hi penses que amb seixanta anys ja s'ha acabat la teua vida, si encara pots fer moltes coses, si encara podem fer molta guerra, en el sentit positiu, molta guerra. I jo crec que això és important. I és important com ha canviat la seva aptitud, les seves aptituds i les seves possibilitats de futur. I jo crec que això ho han de tenir molt clar. Nosaltres ho tenim.

A vegades, quan parlo amb vostès, i abans quan ens hem reunit deu minuts abans d'entrar aquí amb el conseller i amb els ponents, algú deia: «Però no som prou visibles. Els mitjans de comunicació passen de nosaltres, passem desapercebuts.» No sé si vostès –i ens ho deien a nosaltres–, no sé si vostès s'adonen que fem molta feina, però feina

també solidària, feina de voluntaris, no només amb la família, sinó amb altra gent. Perquè amb la família, i aquesta persona ho deia, potser és alguna cosa innata, que sí i no, però també. Però fer-lo amb el veí o amb un que no has vist mai ja no és tan innat, ni és tan normal. I això es fa. I Catalunya és una de les comunitats en les quals més es nota aquest valor de la solidaritat. I la solidaritat en la gent gran, en la gent jove i en la gent no tan jove. Perquè quan tu mires aquestes ONG, les menys o les més importants, és igual, quan tu mires la llista de voluntaris, hi ha voluntaris de totes les edats. I això vol dir que la gent a Catalunya és solidària. I que aquells valors que durant molt temps, o bastant temps, alguns ens hem pensat que els havíem oblidat o que el poble els havia oblidat, han sortit en els moments de més crisi, en els moments de més problemes. Quan una persona, una família, un col·lectiu ho està passant malament és quan treu allò que té més al fons, allò que jo sempre dic que ha mamat quan era petit. Quan tu has tingut tres anys, cinc, deu, quinze i has viscut amb la teva família, t'han transmès uns valors que són impossibles d'oblidar, i que després aquesta motxilla la portes anys i anys i anys. I en tinguis trenta, quaranta o setanta, recordes especialment aquells valors que t'havien transmès els teus pares, direm els valors de conèixer, de compartir, de ser solidari, que no es guanya la vida sense treballar, sense esforç, que l'esforç és molt important. I quan aquests valors els apliques a una col·lectivitat arribes a creure de debò que el teu país es fort, perquè la suma de totes les persones i de totes les famílies catalanes fa una Catalunya forta, fa una Catalunya que serà difícil de trencar, fa una Catalunya solidària i cohesionada.

I aquí a la taula molts han parlat de les dues ànimes de Catalunya, i és ben cert: l'ànima social i l'ànima nacional. I no les podem separar perquè són inseparables. És impossible. Catalunya és el nom del nostre país, però el seu contingut són la gent, són les persones. I és aquí on hem de tenir molt clar que ara –i acabo amb dues coses més–, ara se'ns enceta una etapa transcendent, una etapa històrica. Ho han sentit en els darrers dies i en les darreres setmanes i ho seguiran sentint. Però estic convençuda que en el cor de cada un de vostès pensen què passarà, què pot passar, on som, on serem? Però molts, molts, molts, pensen que serem allà on Catalunya vulgui, amb el nostre esforç, amb la suma dels nostres esforços serem allà on Catalunya vulgui.

I permetin-me, per acabar, que no sigui tan seriosa com he sigut fins ara. Hem parlat del col·lectiu important de la gent gran, hem parlat del canvi que hi ha hagut en els darrers vint anys sobre l'esperança de vida; cada vegada que amb el conseller Cleries ens trobem o amb l'alcalde de Barcelona, Xavier Trias, metge i conseller de Sanitat durant molt temps, parlem de l'esperança de vida i de com estem, no? Sí el 79 per cent, si el 81 per cent... Bé, en aquest cas, dintre de les poques coses que encara les dones guanyem, guanyem. Hi ha més esperança de vida per a les dones que per als homes. No vull res contra els homes, al contrari, són un gran complement, com nos-

altres també, però és cert que en això guanyem. I ara guanyem en més coses, i els posaré algun exemple.

A mi em toca a vegades parlar una mica de l'evolució de la dona en la política o la societat, i jo comento –i fa pocs dies ho vaig fer– dient: «Doncs, mirin, l'any 75, l'any 75, va ser l'any en què, per primera vegada, vam tenir una dona jutgessa, abans no ho podia ser. I per primera vegada vam tenir una dona guàrdia civil, que tampoc ho podia ser.» I parlo de l'any 75. Quan això ho dic en un grup o en una audiència de gent jove em miren pensant: «Clar, és que aquesta senyora és d'aquella època.» Però aquí no, aquí vostès això ho han viscut, aquí vostès han viscut allò que molt sovint quan les dones volien treballar necessitaven el permís del marit, o quan les dones es quedaven vídues, en aquell moment els queia a sobre una gran responsabilitat, que era..., que ja ho eren, però no tenien la pàtria potestat sobre els seus fills, la tenien els marits, els pares. El pare es mor, es queda vídua i patapam, tota la responsabilitat per a tu, quan t'han considerat que depenies del pare, i, si no del pare passaves a les mans del marit.

O quantes vegades hem sentit, perquè les lleis així ho deien, que les dones estaven catalogades en la banda dels nens, de les nenes, dels menors i dels discapacitats. Clar, tot això, al 75, hi era, i ara no i ho hem guanyat. Hi hem guanyat molt. I hem guanyat que a la universitat, en aquest moment, el 60 per cent siguin dones. I que a la medicina el 60 per cent siguin dones. I que a la justícia, que l'any 75 no hi havia encara ni una sola jutgessa, ara el 70 per cent són jutges. Per tant, la societat està canviant. I jo crec que està canviant bé, perquè si la societat és el 50 per cent de dones i el 50 per cent d'homes l'important és sumar, perquè sumant segur que guanyem. Perquè la manera de ser d'un i de l'altre és com complementària. I perquè les dones estem acostumades a arreglar les petites coses cada dia i de pressa, i vinga i corre i vinga a fer feina. I això és important. Perquè això és diferent al que fan els homes, que ho fan molt bé, però d'una altra manera.

I, per tant, com més siguem en el debat polític, en el debat social, en el debat cultural, millor. I totes vostès i tots vostès són necessaris en aquest debat.

I acabo, ja acabo. I ara ja acabo amb un missatge, a veure, de pau i de concòrdia. El nostre poble ha sigut un poble de pau, un poble pacífic, però fa vint dies, a més a més, es va despertar. I va ser un poble viu, i un poble actiu, i un poble que diu: «Volem el millor per al nostre poble, volem el millor per a Catalunya.» Vostès són imprescindibles i són necessaris perquè aquest poble que és seu i que és nostre, el dia de demà, sigui el millor del món.

Moltes gràcies.

La sessió s'aixeca a dos quarts de dues del migdia i dotze minuts.